

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/197284,82-rocznica-przemianowania-Zwiazku-Walki-Zbrojnej-na-Armie-Krajowa.html>
03.05.2024, 01:46

82. rocznica przemianowania Związku Walki Zbrojnej na Armię Krajową

„14 lutego jest datą symboliczną, w której Związek Walki Zbrojnej przemianowano na Armię Krajową. Jest też pretekstem, by przypomnieć wielki wysiłek naszych przodków, zwłaszcza w tym roku - obchodzimy 80. rocznicę Akcji Burza - innego dzieła Armii Krajowej. Powstania, które miało przywrócić Polsce niepodległość. Ze względów politycznych nie było to jednak wtedy możliwe.” - mówił dr hab. Filip Musiał, dyrektor IPN w Krakowie pod Grobem Nieznanego Żołnierza.

14 lutego 2024 r. na pl. J. Matejki w Krakowie odbyły się wojewódzkie uroczystości z okazji 82. rocznicy przemianowania Związku Walki Zbrojnej na Armię Krajową.

Głos zabrał również Ryszard Śmiątek, II wojewoda małopolski. List honorowego prezesa Małopolskiego Okręgu Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Ryszarda Łady-Brodowskiego przeczytał Grzegorz Surdy, prezes okręgu „Małopolska”. Odbył się również apel poległych i salwa honorowa, po której kwiaty złożyli przedstawiciele kombatanatów, wojska, służb mundurowych, władz oraz instytucji.

Organizatorami uroczystości byli: Oddział IPN w Krakowie, wojewoda małopolski i Małopolski Okręg Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej.

14 lutego 1942 r. do gen. Stefana Roweckiego „Grota” dotarła z Londynu depesza, w której Naczelną Wódz gen. Władysław Sikorski rozkazywał:

- *Znoszę dla użytku zewnętrznego nazwę ZWZ - wszyscy żołnierze w czynnej służbie wojskowej w Kraju stanowią Armię Krajową podległą Panu Generałowi, jako jej dowódcy.*
- *Stanowisko Pana Generała nosi nazwę Dowódcy Armii Krajowej.*

Przemianowanie Związku Walki Zbrojnej na Armię Krajową było symboliczne. Chodziło o pokazanie, że istnieją trzy części Polskich Sił Zbrojnych: Armia Polska na Zachodzie, Armia Polska w ZSRS (gen. Andersa) oraz Armia Krajowa. I właśnie ta ostatnia prowadziła wówczas najbardziej intensywną walkę zbrojną.

Zmiana nazwy miała ponadto ułatwić proces scalenia wszystkich konspiracyjnych sił zbrojnych w Polsce, tworzonych od 1939 r. przez ugrupowania polityczne, organizacje

społeczne i samych żołnierzy Wojska Polskiego. I tak w latach 1942–1943 dowództwu AK zostały podporządkowane największe organizacje zbrojne uznające Rząd RP na Uchodźstwie: Narodowa Organizacja Wojskowa (siła zbrojna Stronnictwa Narodowego) i Bataliony Chłopskie (Stronnictwo Ludowe). Podporządkowały się także mniejsze organizacje, a liczba zaprzysiężonych żołnierzy AK przekroczyła wkrótce 300 tysięcy. Poza Armią Krajową pozostał niewielki odłam Narodowych Sił Zbrojnych.

► [80 wybranych żołnierzy AK - grafiki](#)

► [12 Małopolskich Bohaterów AK - artykuły](#)

► [Żołnierze Wierni Ojczyźnie. Dodatek prasowy do pobrania](#)

82. rocznica
przemianowania
Związku Walki Zbrojnej
na Armię Krajową. Fot.

82. rocznica
przemianowania
Związku Walki Zbrojnej
na Armię Krajową. Fot.

Żaneta Wierzgacz (IPN)

82. rocznica
przemianowania
Związku Walki Zbrojnej
na Armię Krajową. Fot.
Żaneta Wierzgacz (IPN)

Żaneta Wierzgacz (IPN)

82. rocznica
przemianowania
Związku Walki Zbrojnej
na Armię Krajową. Fot.
Żaneta Wierzgacz (IPN)

Żaneta Wierzgacz (IPN)